

Uitzonderingen onder de KRW in vogelvlucht

	Rijn		Maas		Schelde		Eems	
	O (504)	G (11)	O (163)	G (5)	O (56)	G (5)	O (22)	G (2)
Fasering (art 4.4)								
Natuurlijke omstandigheden	385	5	163	3	56	1	22	1
Onevenredig kostbaar	146	-	134	3	54	1	2	-
Technisch onhaalbaar	445	6	163	3	55	1	21	2
Doelverlaging (art 4.5)	-	-	-	-	-	-	-	-
Tijdelijke achteruitgang (art 4.6)								
Natuurlijke omstandigheden	80	-	1	-	-	-	-	-
Ongelukken	2	-	-	-	-	-	-	-
Overmacht	4	-	-	-	-	-	-	-
Nieuwe wijzigingen (art 4.7)								
Veranderingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Duurzame ontwikkelingen	-	-	1	-	-	-	-	-

Tabel 2-a. Gebruik van uitzonderingen en motivaties (aantal oppervlakte- (O) en grondwaterlichamen (G)) in de stroomgebieden Rijn, Maas, Schelde en Eems.

Utrecht University

CENTRE FOR
WATER, OCEANS AND
SUSTAINABILITY LAW

1

Art. 4 KRW: overzicht verplichtingen

- Oppervlaktewaterlichamen
  - i) Geen achteruitgang
  - ii) Goede toestand
  - iii) GEP/GCT voor kunstmatige en sterk veranderde waterlichamen
- Grondwaterlichamen
  - i) Voorkomen verontreiniging, beperken achteruitgang
  - ii) Goede grondwatertoestand (GGT)
- Deadline 2015 (verlenging tot 2027)
- Uitzonderingen in lid 4 – 7

2

Uitzonderingen

- Termijnverlenging (lid 4)
- Doelverlaging (lid 5)
- Uitzonderlijke of redelijkerwijs onvoorziene omstandigheden (lid 6)
- Veranderingen in fysische kenmerken of nieuwe duurzame activiteiten (lid 7)

3

4. ►**M6** De in lid 1 gestelde termijnen kunnen met het oog op het gefaseerde bereiken van de doelstellingen voor waterlichamen worden verlengd, mits de toestand van het aangetaste waterlichaam niet verder verslechtert, wanneer aan alle navolgende voorwaarden wordt voldaan: ◀

a) De lidstaten stellen vast dat alle noodzakelijke verbeteringen in de toestand van de waterlichamen redelijkerwijs niet binnen de in lid 1 bepaalde termijnen kunnen worden bereikt om ten minste één van de volgende redenen:

i) de vereiste verbeteringen zijn technisch slechts haalbaar in perioden die de gestelde termijn overschrijden;

ii) de verwezenlijking van de verbeteringen binnen de termijn zou onevenredig kostbaar zijn;

2000L0060 — NL — 01.01.2014 — 006.001 — 17

;

iii) de natuurlijke omstandigheden beletten een tijdige verbetering van de toestand van het waterlichaam;

b) de verlenging van de termijn en de redenen daarvoor worden in het krachtens artikel 13 verplichte stroomgebiedsbeheersplan specifiek vermeld en toegelicht;

Termijnverlenging tot 2027 (lid 4)

- Fasering mogelijk, mits geen verslechtering optreedt
- Redenen:
  - technisch onhaalbaar binnen planperiode
  - onevenredig kostbaar
  - natuurlijke omstandigheden
- Toelichting in SGBP
- Royaal gebruik van gemaakt

4

Termijnverlenging vanaf 2027

- Art. 4 lid 4 sub c KRW:
- c) verlengingen worden beperkt tot maximaal twee bijwerkingen van het stroomgebiedsbeheersplan, behalve wanneer de natuurlijke omstandigheden van dien aard zijn dat de doelstellingen niet binnen die termijn kunnen worden bereikt;
- Na 2027 nog slechts wanneer effecten door 'natuurlijke omstandigheden' later intreden
- Maatregelen wel vóór 2027 genomen en onderbouwing in SGBP

5

Doelverlaging (lid 5)

- Aantasting door menselijke activiteiten of natuurlijke gesteldheid van dien aard ...
- ... dat het bereiken van de doelen niet haalbaar of onevenredig kostbaar zou zijn
- Best mogelijke ecologische en chemische toestand → maatwerk
- Zware motiveringsplicht in SGBP en toetsing om de zes jaar (tijdelijke aard)
- Nog geen ervaring mee

5. De lidstaten mogen voor specifieke waterlichamen minder strenge milieudoelstellingen vaststellen dan in lid 1 worden voorgeschreven, wanneer die lichamen in een zodanige mate door menselijke activiteiten zijn aangetast zoals bepaald overeenkomstig artikel 5, lid 1, of hun natuurlijke gesteldheid van dien aard is dat het bereiken van die doelstellingen niet haalbaar of onevenredig kostbaar zou zijn, en aan alle navolgende voorwaarden wordt voldaan:

a) Aan de ecologische en sociaal-economische behoeften die door zulke menselijke activiteiten worden gediend, kan niet worden voldaan met andere, voor het milieu aanmerkelijk gunstigere middelen die geen onevenredig hoge kosten met zich brengen;

b) de lidstaten dragen er zorg voor dat

— voor oppervlaktewateren de best mogelijke ecologische en chemische toestand wordt bereikt die haalbaar is, gezien de redelijkerwijs niet te vermijden effecten vanwege de aard van de menselijke activiteiten of verontreiniging;

— voor grondwateren zo gering mogelijke veranderingen in de goede grondwaterstand optreden, gezien de redelijkerwijs niet te vermijden effecten vanwege de aard van de menselijke activiteiten of verontreiniging;

c) er treedt geen verdere achteruitgang op in de toestand van het aangetaste waterlichaam;

d) de vaststelling van minder strenge milieudoelstellingen en de redenen daarvoor worden in het krachtens artikel 13 verplichte stroomgebiedsbeheersplan specifiek vermeld, en die doelstellingen worden om de zes jaar getoetst.

6

Doelverlaging (lid 5)

1) Natuurlijke gesteldheid

- Verbetering feitelijk onmogelijk of slechts zeer beperkt mogelijk?

2) Aantasting door menselijke activiteiten (politiek gevoelig)

a) Aan de ecologische en sociaal-economische behoeften die door zulke menselijke activiteiten worden gediend, kan niet worden voldaan met andere, voor het milieu aanmerkelijk gunstigere middelen die geen onevenredig hoge kosten met zich brengen;

- Alternatieven met minder grote inbreuk op kwaliteit, zonder *onevenredig* hoge kosten?
- Locatiekeuze, innovaties, 'snijden', deconcentratie

7

▼ B

6. Een tijdelijke achteruitgang van de toestand van waterlichamen is niet strijdig met de voorschriften van deze richtlijn, indien deze het resultaat is van omstandigheden die zich door een natuurlijke oorzaak of overmacht voordoen en die uitzonderlijk zijn of niet redelijkerwijs waren te voorzien, met name extreme overstromingen of lange droogteperiodes, of het gevolg zijn van omstandigheden die zijn veroorzaakt door redelijkerwijs niet te voorzien ongevallen, op voorwaarde dat aan alle navolgende voorwaarden is voldaan:

a) Alle haalbare stappen worden ondernomen om verdere achteruitgang van de toestand te voorkomen teneinde het bereiken van de doelstellingen van deze richtlijn voor andere, niet door die omstandigheden getroffen waterlichamen niet in het gedrang te brengen;

b) de voorwaarden waaronder uitzonderlijke of redelijkerwijs niet te voorzien omstandigheden mogen worden aangevoerd, met inbegrip van de vaststelling van passende indicatoren, worden in het stroomgebiedsbeheersplan vermeld;

c) de maatregelen die in dergelijke uitzonderlijke omstandigheden moeten worden genomen worden opgenomen in het maatregelenprogramma en mogen het herstel van de kwaliteit van het waterlichaam niet in de weg staan wanneer die omstandigheden niet meer bestaan;

d) de gevolgen van uitzonderlijke of redelijkerwijs niet te voorzien omstandigheden worden jaarlijks geëvalueerd, en onder voorbehoud van de rekenen zoals uiteengezet in lid 4, onder a), worden alle haalbare maatregelen genomen om het waterlichaam zo snel als redelijkerwijs haalbaar is te herstellen in de toestand waarin het zich bevond voordat de effecten van die omstandigheden intraden, en

e) in de volgende bijwerking van het stroomgebiedsbeheersplan wordt een overzicht gegeven van de effecten van de omstandigheden en van de maatregelen die overeenkomstig de punten a) en d) zijn of zullen worden genomen.

Uitzonderlijke/niet te voorziene omstandigheden (lid 6)

- Generieke overmachtsbepaling
- *Tijdelijke* achteruitgang van de toestand door:
  - Natuurlijke oorzaak
  - Overmacht
  - Ongeval
- Uitzonderlijk of niet redelijkerwijs te voorzien
- Relatief veel gebruik van gemaakt wegens droogte

8

Nieuwe veranderingen (lid 7)

- “Nieuwe veranderingen van de fysische kenmerken van een oppervlaktewaterlichaam”
- Toepassingsbereik:
  - Niet bereiken van GGT dan wel GET/GEP (ook chemische toestand??)
  - Niet voorkomen van achteruitgang van toestand
- Veranderingen zijn van *hoger openbaar belang* en/of het nut daarvan *overtreft* het nut van het bereiken van de KRW-doelen (sub c)
- Geen minder ingrijpende alternatieven (sub d)

7. De lidstaten maken geen inbreuk op de richtlijn, wanneer:

— het niet bereiken van een goede grondwateroestand, een goede ecologische toestand, of in voorkomend geval een goed ecologisch potentieel, of het niet voorkomen van achteruitgang van de toestand van een oppervlakte of grondwaterlichaam het gevolg is van nieuwe veranderingen van de fysische kenmerken van een oppervlaktewaterlichaam of wijzigingen in de stand van grondwaterlichamen, of wanneer

2000L0060 — NL — 01.01.2014 — 006.001 — 19

— het niet voorkomen van achteruitgang van een zeer goede toestand van een oppervlaktewaterlichaam naar een goede toestand het gevolg is van nieuwe duurzame activiteiten van menselijke ontwikkeling,

en aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- alle haalbare stappen worden ondernomen om de negatieve effecten op de toestand van het waterlichaam tegen te gaan;
- de redenen voor die veranderingen of wijzigingen worden specifiek vermeld en toegelicht in het krachtens artikel 13 verplichte stroomgebiedsbeheersplan en de doelstellingen worden om de zes jaar getoetst;
- de redenen voor die veranderingen of wijzigingen zijn van hoger openbaar belang en/of het nut van het bereiken van de in lid 1 vermelde doelstellingen voor milieu en samenleving wordt overtroffen door het nut van de nieuwe veranderingen en wijzigingen voor de gezondheid van de mens, de handhaving van de veiligheid van de mens of duurzame ontwikkeling, en
- het nuttige doel dat met die veranderingen of wijzigingen van het waterlichaam wordt gediend, kan vanwege technische haalbaarheid of onevenredig hoge kosten niet worden bereikt met andere, voor het milieu aanmerkelijk gunstigere middelen.

9

Wat zijn de juridische gevolgen van het niet bereiken van de KRW-doelen?

10

The information in this presentation has been compiled with the utmost care,
but no rights can be derived from its contents.

© Utrecht University